

**A REFLEXEK, TANULÁS ÉS VISELKEDÉS
- BETEKINTÉS A GYERMEKI ELMÉBE CÍMŰ KÖNYV
(RECENZIO)**

Szerző:

Hajdú Péter
Debreceni Egyetem

Szerző e-mail címe:
peterhajdup@gmail.com

Lektorok:

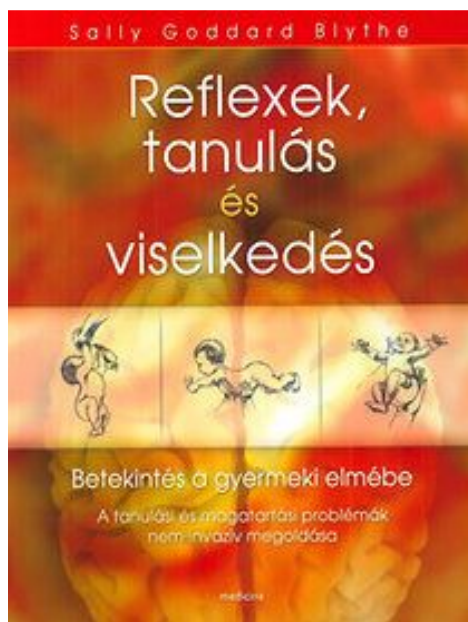
Szilágyi Barnabás
Debreceni Egyetem

Mező Katalin
Debreceni Egyetem

Schréder Veronika
Debreceni Egyetem

Nemes Magdolna
Debreceni Egyetem

Hajdú Péter (2016): Reflexek, tanulás és viselkedés. Betekintés a gyermeki elmébe című könyv (recenzió). *Különleges Bánásmód*, II. évf. 2016/4. szám, 111-113. DOI 10.18458/KB.2016.4.111

A recenzió alapjául szolgáló mű bibliográfiája:

Sally Goddard Blythe (2015): *Reflexek, tanulás és viselkedés. Betekintés a gyermeki elmébe*. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. 183 oldal ISBN: 9789632265414

Kulcsszavak: tanulási problémák, reflexek, gyógypedagógia

Diszciplínák: pedagógia, pszichológia

Bibliography of the subject of this recension:

Sally Goddard Blythe (2015): *Reflexes, learning and behavior - Insights into the child's mind*. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. 183 oldal ISBN: 9789632265414

Keywords: learning problems, reflexes, special education

Disciplines: pedagogy, psychology

Sally Goddard Blythe a Neurofiziológiai Pszichológiai Intézet igazgatónöje iskolák százai-ban vezette be a módszerét külföldön, amelyet számos, az emberi idegrendszer fejleszthetőségét bizonyító kutatás is alátámasztott. A *Goddard-módszert* Magyarországon is oktatják, már az ezredforduló óta. A módszer azon a gondolaton alapul, hogy csak megfelelő

idegrendszeri fejlettséggel rendelkező gyerekeknél alkalmazhatóak hatásosan a különböző oktatási módszerek. Az ilyen gyermekeknél alkalmazhatóak hatásosan a különböző oktatási módszerek. Az ilyen gyermek fejlődik, előre halad, ellentétben azzal a gyermekkel, akinél olyan reflexek is érvényesülnek, amelyeket, már régen ki kellett volna nőnie.

Ez a könyv nemcsak arra tanítja meg a szülőket, szakembereket, és érdeklődőket, hogy felismerjék a nehézségek és az elmaradás okát, hanem arra is, miként és milyen gyakorlatokkal segítsék a gyermekeket.

A főbb témakörökről, fejezetekről:

1. A reflexek és a sikerekre vagy kudarcokra gyakorolt hatásuk az oktatásban. Az újszülött elhagyja az anyaméh nyújtotta biztonságot, és állandó hőmérsékletet, és a külvilágba érkezve olyan mérhetetlen mennyiségű információ zúdul az újszülöttre, hogy ilyenkor még nem tudja feldolgozni, csak a primitív (veleszületett) reflexek tudnak nekik segítséget nyújtani. A primitív reflexek megjelenése változó, van olyan ami az anyaméhben megjelenik és a szüléskor megszűnik viszont, van olyan is, ami születés után jelentkezik és legkésőbb 12 hónapos korára el is tűnik. A primitív reflexeket külön-külön értékelve megtudhattuk, hogy egy kóros reflex, nem csak fizikai, hanem szellemi visszahanyatlást is mutathat, és ennek következtében a tanulás is nehezítetté válik. A fizikai hanyatlást az esetek döntő többségében a gerincferdülés, és rossz háttartást eredményezett.

2. Primitív reflextől a testtartás szabályozásáig. Az előző fejezetben megismerhettünk a primitív reflexeket, és azok kialakulását illetve megszűnését. Minden reflex kivétel nélkül fontos szerepet játszik abban, hogy a gyermek a kor előrehaladtával milyen testtartásnak örvend. A helytelen testtartás is vezethet figyelem zavarhoz, ami tanulási nehézségekhez vezethet, és ezáltal az iskolai eredmények vagy leromlanak, vagy sose lesznek olyanok, mint egy átlag gyermeknek, csak korrepetáló tanár segítségével. Ehhez segítséget nyújt ezt a fejezet ugyan is, megnézhetjük milyen a helyes reflex tartás előre, és hátra, és ha abnormalitást veszünk észre, akkor jelezhetjük gyermekorvosnak, hogy mit tapasztaltunk. Azok a primitív reflexek amik 9-12 hónapos kornál tovább érzékelhető, akkor abszolút kijelenthető, hogy abnormalitás figyelhető meg a gyermeknél. Ez az abnormalitás kezelhető és kordában tartható.

3. Az agy fejlődése és az érzékszervek. Az agy, az agytörzs, a kisagy, illetve a féltekék kialakulásáról, és azok különbségéről olvashatunk. Megtudhatjuk, hogy melyik agyrész milyen funkcióért felel, és hogyan tudjuk azt ellenőrizni, hogy már kórosan megtartott az a funkció vagy még az egészséges reflexek közé tartozik. Vannak olyan vizsgálati módszerek, mellyel ezek a kóros reflexek kimutathatóak, és kezelhetőek az agy stimulálásával.

Az érzékszervek között, nem csak a külvilággal kapcsolatok érzékszerveket mutatja be a könyv, hanem a szervezetben belüli érzékeléseket. A látás, a hallás, a szaglás érzékeinek kóros aktivitását, és azok helyreállításának vizsgálati következményeiről leírtak után kiderül, hogy hogyan lehet a gyermek viselkedését, és szellemi képességének a javítani.

4. Reflexek vizsgálata. A kutatásban 15 reflexet ismerhetünk meg részletesebben, aszerint, hogy mikor alakultak ki, meddig mondható egészségesnek, és hogy mikor válik egy reflex kóros folyamatnak, mely a gyermek életkörülményét, és az egészségét hátráltatja. A reflexek vizsgálatát, képekkel, ábrákkal is illusztrálták a jobb megértés érdekében. Megismerhetjük a reflexek közötti különbségeket, és azt is, hogy milyen egy egészséges és egy kóros reflex.

Minden vizsgálatra a gyermekek 0-4 pontos rendszerbe kapnak pontszámot. 0 pontot kap az a személy, akinél nem tapasztalható az adott teszt kapcsán semmiféle rendellenesség. Ezzel ellentétben a 4-es pontérték komoly problémát jelent.

5. *Hogyan segíthetünk?* A könyv nem akar fejlesztő szakembert képezni az olvasóból, hanem szeretné megmagyarázni, milyen idegrendszeri, neurológiai tényezők játszanak szerepet egy gyermek fejlődésében, és rámutatni a fejlesztésben rejlő lehetőségekre. Minden gyermek fejlődése egyedi, ezért csak egy megfelelően képzett és tapasztalt szakember nyújthat számára megfelelő segítséget.

A reflexvizsgálatokkal meghatározhatjuk a gyermek számára megfelelő fejlesztő programot. A kezelés fajtája nem csak a probléma súlyosságától, hanem a lehetőségektől is függ, vagyis az iskolában rendelkezésre álló fizikai feltételektől, speciális fejlesztő szakemberektől és fejlesztési módszerektől.

A gyermekeket 3 szintbe lehet sorolni az előző fejezet pontértékei alapján. Értelemszerűen minél több pontot ért el a vizsgált egyén annál kidolgozottabb, az ő állapotára specifikus reflexkorrekciós (reflex ingerlési és gátló) programra van szüksége.

A fejezetben szó esik arról is, hogy a szülők milyen módon tudnak segíteni a gyermeküknek. Külön-külön megbeszélésre kerül a különféle szintek javítására szolgáló feladatok és gyakorlatsorok: az I. szinten csak szakember segíthet, a II. szinten besegít a szakember a szülőknek, a III. szinten lévő gyermeknél általános fejlesztő gyakorlatsorozat elég, ahhoz hogy a reflexek normálisak legyenek.

6. *Egy gondolat kibontakozása – elmékedések a reflexekről.* Ebben a fejezetben betekintést nyerünk maga a reflex szó eredetéről, és első kutatási eredményeiről. Híres kutatókat sorolnak fel, akik az 1800-as évektől foglalkoztak a reflexvizsgálatokkal. Az elmúlt 30 évből a klinikai kutatások közül 7 nagyobbat kiemelnek és időrendben értékelnek, illetve az eredményeket bemutatják.

7. *Összegzés és esettanulmányok.* Ebben a fejezetben 3 érdekes esettanulmányt írt le az író, melyek 2 serdülő fiú és egy felnőtt férfiról szólnak (mind a hármójuknak tanulási problémái voltak). A könyv tartalmi részében leírtak alapján elvégeztették velük is a vizsgálatokat, mely alapján kimutatható volt, hogy melyik reflex maradt meg kóros formában. Miután rájöttek melyik reflex volt kórosan visszamaradott, vagy jelenlévő, elkezdtek azt kezelni, és a kezelési ciklus előtt és után is elvégeztek egy rajzos kísérletet, mely alapján, fejlődést mutattak a személek.

Összegezve: a könyv kellő alapossággal mutatja be azokat a vizsgálati formákat, illetve tüneteket, melyeket akár egy laikus, akár egy tanár, ha figyelmen kísér, és szakértő segítségével megoldja azokat, akkor sokat javulhatnak egy-egy gyermek tanulási jellemzői. Konkrét gyógyítási példák nincsenek a könyvben, hiszen - ahogyan az író is fogalmazott, - ha nem szakember segítségével végezzük el a reflexek gyógyítását, akkor nem, hogy segítünk, hanem még árthatunk is a gyermekeknek.

A könyvet olyan szülőknek, vagy tanároknak tudnám javasolni, akik jeleit vélik felfedezni, olyan kóros reflexnek, melyhez már szakember segítsége kell, és nem tudják megoldani magukban.